

Telegraful Roman

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pe un an 24 coroane.
Pe șase luni 12 cor. — Pe trei luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze

Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

Să se adreseze Redacției «Telegraful Român», str. Măcelarilor Nr. 45. Scrisorile nefranse se refuză. — Articole nepublicabile nu se însoțesc.

INSERȚIUNILE:

Un șir cu litere mărunte pentru întâia oară 30 fil, pentru a doua- și a treia oară câte 20 fil.
Pentru inserate mai mari după învoială.

Pentru îmbunătățirea sorții materiale a preoștii

În atenția sinedurilor protopopești.

În anul ce l-am încheiat, s'au ridicat în acest ziar din cercurile preoțești glasuri tot mai categorice pentru îmbunătățirea situației materiale a preoților, atât în ce privește dotările din parohie, cât și adosul din vistieria statului. Și cu tot dreptul. Scumpetea enormă a tuturor articolelor de trai, a pus pe gânduri chiar și pe preoții cu averi proprii și cu sesii parohiale; cu atât mai duros a lovit și de desechilibrat materialcește pe cei avizați numai la stola și congru. O soluție grăbnică se impune de urgență înaintea de a se ruina pe toată linia țigara preoțească.

Părintele Crăciun solicită în Nr. 104/1917 al «Telegrafului Român» intervenția organelor noastre mai înalte bisericesti, a arhierilor, ba chiar și a deputaților noștri, la guvernul țării pentru a se obțină pe seama preoștii noastre ajutoarele, cari se dau preoților de alte confesiuni și tuturor funcționarilor publici. Căci nu e numai echitabil, ca toate bisericile receptate să fie împărțite în măsură egală, — adică în proporție cu numărul credincioșilor, — de ajutoarele trebuincioase din vistieria statului, ci serviciile reale, ce le aduce statului biserica prin slujitorii ei, susținând și propagând ordinea și morala, preîntind o remunerație potrivită.

Ajutorul dela stat este însă supus fluctuațiilor politice nu todeauna

favorabile bisericilor și în special bisericii noastre.

Consistoarele noastre și arhieriei noastre, conștii de chemarea de a fi apărătorii turmei lor, fac cu vreme și fără vreme intervenții la guvern în scopul acesta și avem cazul recent, că au intervenit din prilejul prezentării în parlament a proiectului pentru executarea articolului de lege XX din 1848, în care proiect bisericile române au fost trecute cu vederea.

Ajutorul din vistieria statului nu atârna dela noi; este deci, așa putea zice, atât de accidental, încât nu putem opera cu dânsul ca cu o poziție reală și sigură.

Refugiul nostru trebuie să fie iarăși numai la biserică, la credinșii noștri, dela cari trebuie să reclamăm mijloacele de existență nu numai în număr de bani, ci după împrejurările de astăzi, mai ales în asigurarea pe seama preoților a locuinței în natura și a unui teren pentru cultivarea economiei de pământ. Este aceasta și o necesitate morală pentru țigara preoțească. Salarizarea din partea statului împinge spre funcționarism preoțimea tină și împuținează firele de legătură sufletească cu poporul credincios, legătură slabă și prin înțelegerea greșită a școlii și a cărții ce ne-o însușim și care — afirmative — ar fi incompatibilă cu economia. Tocmai răboșul este o aspră lecție, care ne arată greșala practică a acestei concepții. Și oamenii din cele mai intelectuale cariere, silii de nevoile vieții, au început să se indeletnicească cu lucrări practice de economie; cu atât

mai mult preoțul va trebui să aibă și ocupații practice și interese materiale comune cu poporul, altfel pierde comunitatea sufletească cu el.

Chestiunea aceasta a format în anii trecuți obiect de preocupare statornică a consistorului și sinodului arhiericeean. Prin actul consistorial Nr. 5209/916 au fost îndrumate oficiile protopopești a stării, ca fiecare parohie să zidească căsa parohială și să asigure pe sama parohului după împrejurări o extensivă potrivită de pământ arător.

Înfăptuirea acestui plan reclamă însă pregătire îndelungată, iar împrejurările cer un ajutor grăbnic.

Acest ajutor se poate da deocamdată numai prin regularea stolei.

Chestiunea stolei s'au adus în discuția sinodului arhiericeean cu prilejul prezentării și punerii în aplicare a pragmatice de serviciu. Pentru rezolvirea multumitoare a acestei afaceri n'au lipsit interesul și bunăvoința cercurilor înalte bisericesti. Prea Venerabilul Consistor a cerut date amănunțite dela toate parohiile din arhiericeeză. Și avem convingerea, că atât în consistor, cât și în comisiunea bisericicească a sinodului arhiericeean se va fi studiat temeinic materialul adunat. Și dacă s'au adus în sinodul din 1915 concluzul, exprimat poate prea lapidar prin cuvintele: «stola nu se poate urca», trebuie să recunoaștem, că deslegarea problemei din centrul arhiericeezii va fi întâmpinat piederii foarte mari.

Forma și durata serviciilor noastre diferă atât de mult după localități, încât și retribuția lor va trebui să fie

diferită; contribuie apoi la varietatea stolei și alte împrejurări, precum: eclesia și dotățiunile în naturalii, mărimea parohiei, ba chiar și frecvența serviciilor. A ținea samă din centru de toate aceste circumstanțe locale, și dacă nu e imposibil, e foarte anevoios, iar a le desconsidera ar fi de-a dreptul greșit.

Părintele Stanciu a arătat în documentațiunile său articol: «Muncă și răsplătă», publicat în Nr. 20 și 27 din 1917 al «Telegrafului Român», de sigur întemeiat pe cazuri concrete, că încercarea de a aduce taxele stolare în conformitate cu împrejurările de astăzi prin comitetul și sinodul parohial, nu duce la nici un rezultat. În adevăr, cine cunoaște din contactul imediat și statornic părțile umbroase ale psihologiei țărănuului nostru, știe că există în adâncurile firii lui, — poate în urma suferințelor și umilirii lui de vechuri, — anumite dispoziții spre despotism, pe care îl validează toate poate. Și având biserica noastră o constituție ideal democratică, foarte adeseori se întâmplă, că aceste tendințe află loc de manifestare în organismul bisericilor. Iar lupta dintre partidele locale și rivalitățile personale fac din orice chestiune mijloc de agitație și împedecă o rezolvire echitabilă.

Dar deoarece «necesitatea frânge legea», în multe locuri preoții vor fi urcați arbitrar stola. Și dacă această procedură nu poartă în sine tocmai pecetea mamonismului sau a iubirii de argint, cum afirmă părintele Stanciu, în tot cazul nu e corectă. Pentru a

FOIȘOARA

Crâsnicul din Costești

— Povestire de Seb. Stanca —

Împine de puvoii uriaș al toșna, trupele austro-ungare începură în rușina anului 1914 retragerea dela granițele Bucovinei. Arzând și prădând, ajunseră armatele lui Brusslov la malul Prutului, iar oștile din răsărit trecuseră rău și cuprinseră frumosa capitală, Cernăuți. Orbit de trafoza închipuire că de acum nimic nu-i mai poate opăi calea până în inima monarhiei, aprig belucide pregătea o lovitură strânsnică oștilor lui dușmane.

Regimetele ardeleno opuneau o rezistență îndârjită pe linia Prutului și rușii s'au oprit umiși în neputința lor de a trece râul. Îndârjitul belucide că atunci ordinea oștilor din preajma Cernăuților să dea însășite peste muni, cu gând să prindă oștile noastre din dos în valea Cernemosului. Planul era minunat. Din satul Costești lui. Pe lângă lăturănce peste muni era de ajuns un marș forțat de o noapte, ca să ajungi în capul din sus al văii Cernemosului în spatele dușmanului pricinuindu-i un dezastroz îngrozitor.

Pela sfîntului soarelui, într'una din zilele lui Octomvrie, un călăreț cobora în goamnă nebună spre satul Costești. Un căpitan de cazaci călăta pe comandant. Co-

lonelul luă în primire hârția: ordin dela comanda supremă că trupele colonelului rus M. să treacă în grabă munișii spre apus și dimineața în zori de zi să atace dușmanul din spate la răspântia Cernutului. Cei din față vor forța trecerea Prutului la Sniatyn.

Ordinul atins neplăcut pe colonel. Belucidele designase precis timpul și locul, unde să isbească pe dușman, dar nu-i indicase calea pe unde să poată ajunge în timp de o noapte așa de departe. Fără călăuzi ori ce încercare era zadarnică.

Timpu zorea, stafetele trimise să caute călăuz, se întorceau fără ispravă, iar colonelul tremura ca prins de friguri. În sfârșit un căpitan aduse vestică, că s'a găsit un om în sat, care știe calea.

— Dați-i oricât va cere, — zise colonelul.

— Nu vrea cu nici un preț, — răspunse căpitanul.

— Atunci silii-l, — strigă colonelul, — bateți-l, chinuiți-l, trebuie să ne spună calea. Căpitanul voi să mai zică ceva, dar colonelul scrâsnind din dinți ridică pumnii și-i strigă în fața:

— Ai înțeleși!

Oferitor roșu de mânie plecă, și după câteva clipe se întoarse cu o patrulă de soldați, cari țărău pe un biet țărăn bicuindu-l.

— Cine-i asta? — întrebă colonelul.

— E crâsnicul din Costești, singurul

om din ținutul acesta care cunoaște calea peste muni, — răspunse căpitanul.

— Cunoști calea, care ne trebuie nouă? — se răsti colonelul către țărăn.

— Da!

— Ai să ne conduci pe calea cea mai scurtă.

— Nu pot, — răspunse crâsnicul liniștit.

— Și pe truce adău?

— Pe truce nu vreau să fiu trădătorul patriei mele.

Un zimbet desprețitor Increment pe buzele colonelului.

— Avenn noi ac de coșcol tău... Vrei nu vrei, trebuie să o faci.

Românul îndura neclintit fulgerile din ochii colonelului și zise:

— Eu nu cunosc silă omenească pe acest pământ.

Un val de mânie umplu de sânge ochii colonelului. Ridică biciușca și-l isbească în obraz. Dar păru că se stăpânește și mâna îi căzu la loc.

O clipă stătu pe gânduri.

— Bine, — zise colonelul potolindu-și glasul, — nu vrei să ne călăuziți, înțeleg, dar uite, arată-ne cel puțin pe unde duce calea.

Și scoase din buzunar harta pe care o desfură înaintea țărănuului.

— Asta nu vă poate fi de folos. Poteciile sunt multe și încurcate, și fără călăuz nu puteți țieși la liman.

— Atunci nu mai facem vorbă multă, găta-te de plecare.

— Nu plec, — zise crâsnicul holtărât.

— Nu pleci? — zise colonelul aprins de mânie, — pentru un amărât ca tine să stea în cumpănă biruința oștilor țărănuului? Mizerabil!

Colonelul își împiântă mânie în plețele cărute ale crâsnicului, îl trânti la pământ și încep să-l isbească cu pumnii.

Oăndulul îndura cruzimea cu răbdare până adevărat martir. Se ridică din țărănă tremurând, nici un vaet de durere nu se strecură pe buzele lui ofilite, numai ochii i se umeziră.

— Te puș, căne ce ești, — urlă colonelul și-l isbi de câteva ori cu biciușca peste obraz, tăindu-i brazele lungi în carnea din care țigii sângele.

Mucenicul nu răspunse, își făcu cruce și buzele-l tremurără o fărâmă de rugăcine. Și cum sta așa cu mânie încrucișate, cu părul, barba și hainele pline de sânge, gârbovit de loviturile biciului de plumb, părea un sfânt, adevărat și dreptate intruchipată coborât din cer, să sufere al doilea martiriu pentru nelegiuirile oamenilor.

Întărit de liniștea acestui mucenic neînduplecat, colonelul sta să turbe de mânie. Un tremur înfrigorat îl scutura din creștet până în tălpi, ochii îi crescuseră sălbatic în orbite, sudorii îi imbrosodiseră fruntea și spumega în colțurile gurii, ca apucat de duhuri necurate.

— Vrei ori nu vrei, căne ce ești? —

— Se răsti din nou colonelul.

nu intra într-o stare de anarhie, există totuși un mijloc de a deslega mulțimii această problemă.

Căci dacă taxele stolare nu se pot uniformiza de teritoriul întregii arhideceze, iar urcarea în singurătatea parohiei întâmpină piedeci de neînvinș, se poate face cu mult mai ușor uniformizarea regională pe teritoriul fiecărui protopresbiter, și în cazul acesta chestiunea cade în competența sinodului protopresb. Conform §-ului 50 din Statutul organic, sfera de activitate a sinodului protopresb. cuprinde între altele obiecte și afacerile economico-bisericești și îngrijirea de a susține vaza bisericii. Între acestea desigur poate intra și regularea stolei, dela care atârnă vaza și bunăstarea bisericii, în a cărei slujbă stă preoțimea.

Peste câteva zile se fac alegerile, iar în primele zile ale lunii Februarie se intrusec în toată arhideceza sistinoade protopresbiterale. Structura lor este cea mai potrivită, intrând în ele o terțialitate de preoți și două terțialități mireni: învățători, notari și alți fruntași înțelegători ai satelor noastre. Desulate de patimile și animozitățile locale, ele au fost cele mai pacifice corporațiuni ale erei noastre constituționale. Referențele din prohorile unui protopresbiter nu diferă atât de mult, astfel că după ce vor cuge informații din toate parohiile, prin controlul reciproc al deputaților din cler și în urma observărilor binevoitoare ale deputaților mireni, se va putea stabili o normă stolară tractuală unitară, de durată mai lungă și mulțumitoare pentru toți. Concluzul se va înainta spre aprobare Prea Venerabilului Consistor și provizut cu sancțiunea cea mai înaltă, se va publica poporului în biserică. În forma aceasta, cred că nu va întâmpina nici din partea poporului rezensuz nemulțămire generală demnă de luat în samă.

Căci momentul este foarte oportun. Răsbolul a întors spre biserică și spre slujitorii ei multe inimii reci sau chiar ostile. Tradiționala lipsă de bani a cam dispărut din satele noastre, în urma abundenței generale de numărar, iar scumpetea actuală dă și o sancțiune practică urcării taxelor stolare. Uniformizarea stolei după planul expus în șirele de mai sus s'a făcut cu bun rezultat și fără a întâmpina piedeci mai mari în tractul Sălășiei, și cred că se va putea urma pretutindena.

Emilian Stoica, preot.

Știri politice. După cum se anunță din Budapesta, ministrul președinte *Wekerle*, și-ar fi înaintat Sămbătă Maestruții Sale demisia dintr-un cabinet, și că a fost de nou încredințat cu formarea noului guvern. Se plănușe oarecăr schimbări în viitorul cabinet. Vor plăsi fofoniile ministeriale, afară de contele *Hadik*, ministrul *Ugron* și *Mezőssy*.

În chestiunea armatei, este probabil să apară un autograf prea înalt, în care Maestruțea Sa va declara, că între rege și națiune există conglăsurire și în punctul acesta; dar, din considerații pentru cercurile militare din Austria, executarea reformei se amână pe mai târziu.

Din comisiunea specială de 48 membri, aleasă în sedința parlamentului din 18 I. c., pentru a raporta asupra proiectului de reformă electorală, face parte și deputatul român Dr. Teodor Mihali, ales cu sprijinul partidului muncii naționale.

Reforma electorală

Cum o judecă sași. — Dreptul de vot al femeilor. — Votul se cântărește, nu se numără. — Pentru sau contra?

Deputatul saș din camera ungară, Dr. Rudolf Schuller, a ținut în Bistrită în 5 Ianuarie a. c. o conferință despre *votul universal și sașii*.

Vorbitorul, în introducerea conferenței sale, expune faptul, că în cuvântul *«drept de vot universal»* nu se cuprinde o noțiune precisă. Aproape în toate statele din Europa apuseană există restrângeri cu raport la vârstă, sau la mărimea dării, sau la cunoașterea cititului și scrisului. Noul proiect de lege electorală ungară preține pentru îndreptățirea de a fi alegător etatea de 24 de ani și cunoștința cititului și scrisului, adică terminarea celor patru clase primare. Excepție face ceace au crucea Carol a trupelor, — aceștia sunt alegători fără considerație la etate. O însemnată înnoire cuprinde proiectul prin împrejurarea, că întinde dreptul de vot și asupra tuturor femeilor, care au terminat patru clase ale școlii civile.

Lărgirea dreptului electoral înseamnă pentru noi sași, — zice deputatul Schuller, — o amăninare a situației noastre politice. Actualul proiect ar fi fatal pentru sași, dacă prin introducerea plănuită a votului electoral *femeesc* nu s'ar mări în mod considerabil numărul alegătorilor sași în proporție cu celelalte naționalități din țară.

Cercetarea școlii primare este obligatorie în Ungaria până la vârsta de 12 ani; la noi, la sași, însă copiii sunt obligați să cerceteze școala până la vârsta de 14 ani; astfel la noi fie-

care fată are să învețe opt clase primare. Proiectul hoărăște, ca terminarea unei școlii primare de opt clase să fie egală cu terminarea de patru clase civile; astfel *apropae toate femele sășii ar obține dreptul de vot electoral*.

Dacă dreptul electoral s'ar fi restrâns numai asupra bărbăților, numărul alegătorilor sași ar fi scăzut mult în asemănare cu legea din 1913, în mai multe cercuri electorale sășesti am fi rămas în minoritate, și așa am fi pierdut câteva mandate. Prin înfruntarea dreptului electoral pentru femei, raportul se îndreaptă în favoarea noastră atât de mult, încât în cercurile electorale sășesti am avea referit alegători mai mulți, decât după legea *«democratice»* cuprinde pentru noi, sași, mari primejii.

Deputatul Schuller și ceilalți deputați sași sunt de părere, că voturile ar trebui să se cântărească, nu să se numere, (cum se ceruse în proiectul de lege electorală al lui Andrassy). Ora-

Tratatul de pace dela Brest-Litovsk

— Diplomați vechi și noi. — Apropiere? — Troțki. —

Încă nu se poate ști, ce rezultat vor avea tratatele dela Brest-Litovsk.

Invodert este, că stau față în față oamenii cu idei contrare din multe puncte de vedere: de o parte săși diplomați vechi ai statelor și generali, cu tradițiile și cu felul lor de a gândi; de alta parte stau delegații ruși, ieșiți la suprafață în urma mișcărilor revoluționare din patria lor, și dorinți cum se pare, nu atât pacea cu noi, ci o transformare completă a instituțiilor nu numai în Rusia, ci în Europa întreagă.

Situația este astfel una din cele mai grele, și nu este imposibil, ca tratatele să se zădărnicească, așa nici pacea *separată* nu va lua ființă.

Telegramele mai importante sânt următoarele:

Brest-Litovsk, 17 Ianuarie. S'au continuat abilit ieri sfaturile asupra chestiunilor politice și de teritor. Pe lângă toate deosebirile mari de până acum în felul de a vedea al partidelor contractante, se poate constata în unele puncte o apropiere oarecare.

Biroul de corespondență anunță dela Brest-Litovsk: În 16 Ianuarie, după ameză, delegații celor patru puteri aliate s'au întrunit la consultările confidențiale internă. Secretarul de stat *Kühlmann*, într-o vorbire mai lungă, a dat lămuriri despre practica din ultimele zile cu rușii în che-

torul speră însă, că poporul sășesc, care a îndurat până astăzi furtune și mai mari, va susporta și primejdiile de acum.

La întrebarea, că deputații sași au să voteze pentru sau contra proiectului de lege, conferențiarul a declarat, că proiectul va fi dat unei comisiuni, iar atitudinea lor va urma dela faptul, în ce formă va fi prezentat camerei amintitului proiect din partea comisiunii.

Cronică bisericească.

Conventul bisericii reformate din Ungaria întrunit pentru a lua în dezbate proiectul ministrului Apopyny, născut la executarea articolului de lege XX din 1848 s'a declarat în general mulțumit cu dispozițiile ce implică. Cere numai, ca să se facă unele modificări stilare și înființarea fondului permanent de 200 milioane să la cât mai îngrăbită faptură.

Pe lângă aceasta, va general să la în studiu sere regularea dotației preoțești, o cerință aceasta, care se resimte de mult și pretutindena.

stiniile teritoriale și politice. Prezenții delegațiilor turcești și bulgare au exprimat secretarul de stat, de-o potrivă, mulțumirea și aprobarea lor deplină.

Presa berlineză se ocupă cu diferențele de păreri ivite între delegații de pace. *Voss Zeitung* scrie, că Germania nu s'a putut găsi niciodată la aceea, să evacueze cu totul teritoriile ocupate rușei, înainte de a se face pace pe fiecare front. Este cu totul alt ce vrea la ruși. În momentul când Rusia s'a înțeles cu puterile centrale, a obținut pacea deplină. Germanii însă mai au spre grele la veșt, sud și departe spre orient. Este să se învârtă roata războiului, nu se poate prevedea. Ar fi prin urmare ușoritate, dacă germanii ar renunța la favorurile strategice dobândite la răsarit.

Anarhia în orașele rușei se continuă. În *Sebastopol* s'a săvârșit o *complicită maldacilor*, pusă la cale de marinarii bulgarici: Au omorât pe o sută. Între cari patru ieși aveau rang de general.

Brest-Litovsk, 19 Ianuarie. Primul delegat rusec, *Troțki*, a plecat în 18 I. c. la Petrograd, pentru a se sfătuși cu ceilalți comisari ai poporului în chestiunea intrării constituantei rușei. Cei alți delegați ai Rusiei, cu întreg personalul lor, au rămas la Brest-Litovsk.

— Viața mea e în mâna lui Dumnezeu, — răspuse țăranul cu glasul tremurat, — faceți cu mine ce vreți, eu nu sunt trădător!

Grăind o sudală îngrozitoare, trase colonelul sabia, dar căpitanul îl oprî. «Moartea omului acestuia nu ne poate fi de folos, el trebuie să trăiască».

— Ai dreptate, — răspuse colonelul. Și ca prin minune furios comandant se domoli, o liniște nebocinuită îi cuprinse ființa întreagă și fața ei se înesinea. Un gând hain îl fulgeră prin creier și îl încremeni pe buze un zîmbet stanic.

— Ești Inșur, nemernice? — Întrebă colonelul cu liniștea forțată.

— Da.
— Ai nevastă și copii?
— Da, trei copii, — răspuse crâncnul.
— Și ți-e dragi copiii, nu-i așa? Ei, vezi, bagă-ți mîntile în cap, și cel puțin de dragul copiilor tăi împlinește porunca mai înaltă. Noi aflăm calea și fără de tine, dar de tine va fi și amar.

Crâncnul ridică ochii spre cer și înfînzând mâna ca semn de protestare către colonel zise:
— Dumnezeu care vede totul, știe că eu nu pot face altfel.

Scărășind din dinții colonelului dete ordin căpitanului să aducă copiii. Înjurând sudalme urâte își plimba colonelul mâna plesind din biciușcă până ce căpitanul se întoarse. Trei soldați aduceau de

mână câte un copil, doi băieți și o fată.

Copiii văzând pe tatăl lor incunjurat de soldați alergară la el. Crâncnul îi cuprinse cu brațele stringându-i lângă sine, void părăcă să-i ocrotească de orice primejdie.

Colonelul sta proptit pe sabie și privea minunatul tablou al dragostei de tată. Nici o scântee de milă creștinească nu-i înesinea față. Se răstă apoi din nou către tatăl copililor:

— Te mai întreb odată, moțce, vrei, sau nu vrei?

Crâncnul ridică încet capul și fără șovăială zise: «Nu!» Iși strânse copiii mai tare lângă sine, căci simțea că acum va urma ceva îngrozitor.

Ca o fiară se năpusti colonelul și-i smulse din brațe copilul cel mai mare.

— Legați-l! — poruncî el soldaților făcându-le semn să-i lege de arborele cel mai apropiat.

O curajă rezistență îi cupolul neputincios în fața ostășilor nemolțiți lui legat. Lega răp și tatălui lor mîntile și picioarele, iar pe ceilalți copii îi depărta soldații.

— De căți ani ești? — Întrebă colonelul pe copiii.

— De douăzecișase, — răspunse acesta fără șovăială.

— Ne trebuie un om, să ne ducă pe munte. Cunoaște tatăl tău calea?

— O cunoaște, — (afăuse însă cu mîndrie): dar și eu o cunoașc.

— Așa? și tu o cunoști. Atunci nu mai avem lipsă de tatăl tău. Ne arăți lui calea.

— Dacă nu vrea tate, nu vreau nici eu, — răspunse copilul cu un curaj ulmitor.

Colonelul se întunecă, din pieptul tălăului se desprinsse un suspin ca o povară de plumb.

Colonelul dădu ordin scurt. Trei soldați, gata de pușcat, se postară în fața copilului. Crâncnul voi să răstă copiii, dar căușile îl împedecăru și căzu în genunchi. Tremurând de groază primejdiei, în care își vedea copilul, el tîșse mîntile spre colonel:

— Iertați-mi copiii, luați-mă, aruncați-mă în temniță, omorâți-mă, faceți cu mine ce voți, eu sunt vinovat, dar lăsați-mi copilul, el n'are nici o vină.

— Vrei ori nu vrei, — răspunse colonelul, — îți dau un minut răgaz.

Scoase orologiul și-l întinse către tatăl copilului. Acesta privia uluit la unealta de aur, boabe de sudoare îi ieșise pe frunte, ochii îi crescură grozav în orbite și dinții îi clănăneau ca de friguri.

Încă o clipă.

— Foci strigă colonelul. O detunătură și copilul căzu mort pe țelină.

Cu un strigăt desperat se prăvăli și tatăl la pământ.

Soldații îl ridicară, îl freacă și crâncnului se trezi.

— Aduceți celălalt copil, strigă colonelul.

Un soldat aduse copilul ca de zece ani. Văzând pe fratele său zăcând plin de sânge, începu să plângă cerând să scape din mîntile soldatului. Dar acesta îl legă de arbore.

Plănușul copilului trezi din amorțeală pe tatăl. Cu privirea ca de sticlă se uita la copil, nu mai striga, nu se mai trudea să-și rupă cătușile, numai buzele îi tremurau și lacrimile curgeau șiroape pe obraz.

Colonelul iar se apropiie cu orologiul de colonelul crâncnul, dădu iar ordinul și alți trei soldați se postară în fața copilului. Văzând acesta puștile îndreptate spre el, începu să strige și să se abată în legături ca pasărea în colivie. Crâncnul căzu grămadă cu fruntea la pământ. Colonelul îl prinse de piete și-l sgății din răspuțeri stringându-l în ureche: «Vrei ori nu vrei?»

Tatăl nu mai putu răspunde. Sta neputincios ca un bulgăr de lut fără vlagă, nu capul proptit în barbă, numai în piept i se sbătea în colot înfricoșă durerea urăii.

Colonelul n'avu răbdare să mai aștepte răspuns, dădu ordin, puștile se descărcară și mezinul zăbănușu-se în spasmelor morții căzu grămadă.

Colonelul întrărat perdu orice simț omenes. În sufletul lui se ridică la suprafață instinctul de fiară sălbatică, care nu-și dă seamă ce face. Lăcomia nesățuitului animalic cerea stămpănare în sângele cald al odraslelor nevinate.

(Va urma)

Mersul războiului

Telegrame oficiale dela biroul de presă al ministrului președinte

Raportul statului nostru major:

Budapesta, 16 Ianuarie. (Of.) Frontul italian: Pe platoul Asiago am respins o înaintare dușmană la vest de Col del Rosso. Spre răsărit de Brenta italienii și-au continuat după amiez atacurile zădărnice. Pe cînta vestică a muntelui Pertica au rămas doi dușmani de trei ori asupra liniilor noastre. Fiecare navală s'a prăbușit în focul nostru. Artilerie și mitraliere, cu grele pierderi pentru dușman. La sud de Monte Fontana Secca încercările de atac dușman s'au năbușit în germene. La Piave de jos adeseori lupte vii de tunuri.

Budapesta, 17 Ianuarie. (Of.) Activitatea războinică a dușmanului între Brenta și Monte Pertica, după atacurile nereușite, pline de pierderi, din ziua precedentă, s'a mărginit la foc de tun. În luptele din 14 și 15 Ianuarie am făcut prizonieri 12 ofițeri și peste 300 de soldați.

Șeful statului major.

Raportul statului major german:

Berlin, 16 Ianuarie. (Marele cartier general). Frontul de vest. Grupul de armate al principelui de coronă Rupprecht și al principelui moștenitor german: a) După și spre sud, activitate înțetă de artilerie. În unele locuri lupte de recunoaștere. Spre sudost de Ortes am făcut prizonieri.

Grupul de armate al principelui Albrecht de Württemberg: După o acțiune de azerie de mai multe cesuri, trupe franceze au străbătut, în mod trecător, în

primele noastre șanțuri. Trupe proprii de recunoaștere în Voghezii de sus s'au întors cu prizonieri.

Frontul răsăriten: Nimic nou.

Frontul macedonean: La Incoventura Cernei activitate războinică sporită.

Frontul italian: Intre Brenta și Piave adeseori luptă viasă de focuri, în deosebi violentă pe teritoriul muntelui Assolone. Italienii și-au repetat atacurile nesuccese numai la sud de Monte Fontana Secca. Au fost respinși, în sectoarele Piave, la nord de Montello, s'a întărit focul de artilerie engleză.

Berlin, 17 Ianuarie. (Marele cartier general).

Frontul de vest: Activitate războinică mai mare nu este. În numeroase locuri ale frontului s'au urmat lupte de recunoaștere. La nord de Veschendele, de-a lungul Scarpei, și la Venduillie, și la St. Eustachie, activitate înțetă de artilerie engleză.

Frontul de est: Nimic nou.

Frontul macedonean: La Incoventura Cernei focul sporit gurează mai departe. Frontul italian: Situație neschimbată. Cu prilejul atacurilor italienești neizbutite și bogate în pierderi, din 14 și 15 Ianuarie, am făcut prizonieri 12 ofițeri și mai mult de trei sute de soldați.

Ludendorff.

Telegramele oficiale din 18—20 Ianuarie vestesc activitate războinică redusă pe frontul de pretutindeni. Numai pe frontul vestic se urmează luptele violente de artilerie. Evenimente de însemnată natură s'au petrecut în aceste zile.

300 de coroane pentru un bilet de cl. I în abonament anual, de călătorie pe toate liniile cînti ferate de stat. Petru biletele din anul curent 1918 deputații au plătit în birou, pe amănunt, ca și în trecut, 300 de coroane. Direcția cănti ferat înșă a cerut biroului parlamentarilor să i se plătească nu 300, ci 700 de coroane de fiecare bilet pentru deputații camerei ungare.

† **George Luda**, preot ort. rom. în Presmer, după scurte și grele suferințe, împătâșit cu sf. Taine și-a dat nobilul suflet în mâinile Cărtorii Vineri în 29/XII v. În etate de 66 de ani și al 42-lea al profeției sale. Rămănește pământești ale defunctului, care a fost exemplu viu de activitate în lunga sa carieră, s'au deșus spus venic și odihnită luni în 1/14 Ianuarie 1918 la orele 12 din zi în cripta familiară din Presmer. Fie-l țărâna ușurată și memoria binecuvîntată!

Atenție asupra lui Lenin. În ziua de 15 i. c. când Lenin se întorcea în automobile dela gr. Petrograd, la Presmer, în trupele din garda roșie socialistă care plecau spre front, — s'au descoperit asupra automobilului cincii focuri de revolver. Lenin n'a fost atins de gloanțe.

Generali scapați din captivitatea rusească. Se anunță din Stockholm, că generali noștri *Kuzmannk Tamassky și Wöör*, căzuți prizonieri la Przemysl, au sosit în 12 i. c. împreună cu alții generali, din Rusia la *Stockholm*. Conform învoielii statorice, generalii vor rămănea acolo până la încheierea păcii.

Dăruire. Primarul orașului nostru, dl *Albert Dörre*, dăruiește 50 de coroane pe seama buclămintii populare. Pentru dar i se aduc mulțumiri din partea magistratului sibian.

† **Anna Chendi n. Opris**, soția preotului sesc, și dat nobilul suflet în mâinile Cărtorii la 1/14 Ian. În etate de 61 ani și al 41-lea an al fericii sale căsătorii. Ră măște-pământești ale defunctei s'au așezat spre venică odihna în 3/16 Ian. 1918. la orele 12 din zi în cimiterul din Șarșosilăsece. Odihnească în pace sufletul blând!

Daruri pentru Muzeul Asociațiilor. Confirmăm cu mulțumiri primirea următoarelor contribuții intrate, ca *răscămpărare a felicitărilor de anul nou* în favoarea Muzeului Asociațiilor anume dela următorii domni: *Gr. Preșcu* profesor în Blaj, 10 cor. *Dr. Octavian Russu*, avocat 10, *Dr. Ilie Beu*, medic 10 *Dr. Lucian Borcian*, avocat, 10 cor. *Dr. Vasilie Bologna*, dir. școl. 3 cor. *Nicolau Togan*, protoșop, Sibiu 3 cor. În total 48 coroane Sibiu, 15 Ian. 1918. *Prezidentul Asociațiilor.*

Teatru cinematograf. Se reprezintă la *Apollon* în Strada Schevici. Marți în 22 Ianuarie: *Căminul*, romanul unei căsătorii în patru părți. *Miercuri și Joi*, în 23 și 24 Ianuarie: *Nebunul liber*, sate, dramă, în 29 și 30 Ianuarie film nou cu *Henny Forten* în primul rol.

Carti și reviste

Din răsboi. — Versuri și cântece. — Numărul 2 din «*Cartile Răsboiului*», întocmit de *A. Melin*. În această carte, care cuprinde trei coale de tipar, sunt adunate cântece și versuri din anii răsboiului și încheiate în forma unei scrisori dela «*Bătăie*», alcătuit astfel un întreg rotunzit. Se dau în linii mari întâmplările răsboiului dela început până astăzi, întrețesute de momente duioase, cum au putut să impresioneze sufletul săteanului plecat la oaste. Din cuprins însemnăm: Începutul răsboiului. — Plecare din sat. — În tren, spre graniță. — Cântecul căntelor, cântecul trenului, cântecul maicelor, rămas bun. — Lupta în Sârbia. — Lupta în Galizia. — Bravura dela Ivangorod. — Dorul glorioșului. — Visul unui căpar rănit. — Versul rezervistului. — Rugăciunea căntelor. — În tabăra Tirolului. — Versul păcii. — Broșura care a învâliș o cooperă artistică, lucrată de profesor-pictor *Fl. C. Domșa*. Prețul 50 fileri. De vânzare la «*Librăria Seminarială*» din Blaj—Balăzsfava și la toate librăriile.

Col/nd de Emanoil Suciu, învățător. Editura autorului. Tip. Arhidiecezană în Sibiu, 1917. Prețul 20 fileri. De vânzare în toate librăriile românești dela noi.

Înștiințare

Casa de asigurare a muncitorilor din cercul Nagyszeben, în temeiul ordonanței 4790/1917 M. E., face atenție și pe calea aceasta pe totii acei patroni industriași și de comerț, și de alte profesii înșirate în lege, cari sunt îndatorăți conform articolului de lege XIX din 1907 să-și asigureze pentru cazuri de boală și nenorocire pe angajații lor, *ca fără considerare la împrejurarea anunțării la Cassă a acestor angajați, să nu neglijeze a anunța de nou, cu blanchete date anume de Cassă, și în timp de 8 zile dela provocarea ce li se va trimite pentru anunțarea tuturor angajaților obligați a fi introduși în aceste blanchete.*

Casa pune la dispoziție în mod gratuit blanchetele amintite.

Au să fie anunțați:

a) *Lucrători, călăi, ucenici, servitori și servitoare, fără privire la mărimea sâmbriilor lor;*

b) *ce angajați în aceste profesii: funcționari, conducători, călăi de negustori, și în general angajații cu leață lunară sau anuală, sunt obligați la asigurare numai în cazul, când plata lor anuală nu trece peste 4800 coroane, sau nu trece peste 16 coroane pe zi.*

Se pot asigura de bună voie; persoanele arătate sub punctul b), dacă plata lor nu este mai mare de 6000 coroane pe an, sau 20 cor. pe zi, și dacă de altfel nu sunt îndatorate să se asigure. Asemenea și persoanele amintite în §. 7 al art. de lege XIX din 1907.

Nagyszeben, la 10 Ianuarie 1918.

CASSA DE ASIGURARE a muncitorilor din cercul Nagyszeben.

Arestarea unui fost ministru francez. Din Paris se vestește, că fostul ministru deșerș și aderent al păcii, *Caillaux*, este deșinț și transportat în închisoarea dela Sanit. Așa cere prim-ministrul actual *Clémenceau*, că prin arestarea lui *Caillaux* va scădea dorul de pace în Franța.

Spre luare aminte. Poliția orașului nostru face atenție pe proprietarii de case sau pe îngrijitorii caselor, că vor fi pedepsiți cu amendă de 1—10 coroane, sau cu arest, dacă nu vor purta de grijă, ca zăpada de pe trotuarul casei lor să fie măturată în timp de două ore după încheierea ninsoșii; sau, în caz dacă ninsoșea durează mai mult, nu vor îngrijii de măturatul zăpezii cel puțin de două ori pe zi: odată până la 11 ore înainte de amieză, și odată până la 4 ore d. a. Dacă a nins noaptea, zăpada are să fie măturată până la 6 ore și jumătate deminește. Când trotuarul este alunecos, trebuie presărat cu nisip, cenușă, sau cu ferestruțuri.

Correspondenții de război poartă uniformă. Măiestrea Șa Monarhul a dispus, ca raportorii de război dela cartierul de presă, în călătoriile lor cătră front și pe teritoriul armatei, să poarte uniformă. Este permis s'o poarte și îndărătorii frontului. Uniforma s'mănă cu a ofițerilor de infanterie, dar rozeta chipului nu are monogramă domnitorului. Pe gulerul bluzei s'au pusu literele K. P. Q. (Kriegspress-quartier). Afară de aceasta, correspondenții au să poarte pe mâneca stângă a bluzei sau a mantalei o fâșie cu inscripția «*Presses*». Sabia nu aparține la uniforma purtătorilor de condei.

Descompunere. Correspondentul ziarului *Matin* anunță, după informațiile primite dela un ofițer rus, că frontul rusec este pe cale de a se stinge ca total. Acum desertează și ofițerii; soldații nu se mai îngrăesc de nimic și tranșeele se găsesc într'o stare de plâns.

Taxele nouă pentru telefon. Dela oficiul poștal sibian primim următoarele: În 16 Ianuarie 1918 într în valoare tariful nouă pentru abonamentele la telefon și convorbire interurbană. Se sistază taxa de legătură (24 cor. anual) obișnuită până acum la convorbire pe teritoriul comitatului. În prețul de abonament, arătat mai jos se poate vorbi la telefon, fără altă taxă, numai cu abonatul orașului Sibiu; pentru cor. ce altă convorbire a se plăti taxele fixate în *tarifa de zone*, ce urmează mai la vale. La dorința abonaților, aceste taxe se pot credita în fiecare lună; caufiune deocămădată nu se cere.

Taxele creditate sânt a se achita din partea abonaților în *Începutul lunii*; în cazul contrar, în a 8-a zi a lunii vor fi excluși din circulația telefonică.

Abonații, cari în urma tarifului nouă doresc să-și demonteze telefonul, au să se anunțe în scris la oficiul poștal din loc până în 31 Ianuarie n. 1918; la dină contră telefonul li se va demonta numai pe lângă înștiințarea cu o lună mai înainte. La muriri mai de aproape se dau la șeful oficiului poștal din loc.

Tarifa nouă este următoarea:
Taxa anuală pentru o stațiune de telefon obișnuită 240 cor.
În localuri publice 360 cor.
Taxa unei stațiuni laterale 72 cor.
Pentru convorbiri după distanță sânt a se plăti, conform tarifuli de zone:

I. 0 — 25 chilometri	Cor. — 25 fil.
II. 25 — 50	— 50
III. 50 — 100	— 100
IV. 100 — 200	— 200
V. peste 200	— 300

Abonații noi mai au să plătească, odată pentru totdeauna, suma de 100 de coroane ca taxă de legătură telefonică, car pentru stațiune laterala 50 de coroane.

La stațiunile de telefon oficiale, cu preț de favoare, taxele de mai sus se plătesc pe jumătate, atât în abonament, cât pentru convorbiri după distanță.

NOUȚĂȚI

Botezul Domnului în Sibiu s'a sărbătat cu mare solennitate. Sf. liturgie a slujit-o Excelența Sa, I. P. S. arhiepiscop și mitropolit *Vasilie*, cu asistența I. P. C. Sale arhimandritului *Dr. E. R. Roșca*, a prot. *Dr. I. Stroia*, a asesorului prot. *Lazar Triteanu*, a asesorului onor. *Vasile Bologa* și a diaconilor *Dr. Oct. Costea* și *Dr. Gh. Comșa*.

Sfințirea apei s'a făcut afară, în curtea catedralei, în fața unei mulțimi ne mai pomente în zilele acestea de răsboi. Soldații români dela toate armele au fost la biserică, în frunte cu corpul ofiteresc, condus de Ex. Sa. generalul *Nicolae Lușoșan*. Stropirea cu apa sfințită a soldaților a săvârșit-o, spre mângăierea lor, însuși Excelența Sa, mitropolitul *Vasilie*.

A cântat fanfara militară, și vre-o câteva companii au dat salve de onoare.

În cursul slujbei divine Excelența Sa, mitropolitul *Vasilie*, a sfințit pe diaconul *I. Hurdu* presbiter, iar pe cand. de prot. *I. Ciocan* diacon.

Amnăarea chemării la armă. Scrie *Killyg-Hadagy*: Comănduirea armatei, în înțelegere cu ministrul de instrucțiune publică, a hotărât, ca elevii obligați la gloanțe și născuți în 1900, dacă au terminat clasa din urmă a școlii secundare, să nu preie pentru a-și face examenul, la cerere pot să primească un concediu de patru săptămâni.

Semnării ardeleni la al 7-lea împrumut de răsboi. Orașele mai mari din Ardeal au semnat, la al 7-lea împrumut ungar de răsboi, sumele următoare: Clujul 60 milioane, Brașovul 30 milioane, Sibiu 21½ milioane, Alba-Iulia aproape 3 milioane, Sighișoara 2½ milioane, Mediașul 2 milioane, Orăștia peste 1 milion de coroane. *Sibiu*, la al 4-lea împrumut semnase 27½ milioane; suma întreagă, dela toate arșele, însumăurile de răsboi, semnată în Sibiu este, în cifră rotundă, 124 milioane de coroane.

Biletele de călătorie pe calea ferată ale deputaților. Până acum deputații plăteau

Concurs repețit.

Pentru întregirea postului de capelan cu drept de succesiune din țara parohiei nepunicios George Popoviciu din parohia de cl. a III-a Valceale-luna, din protopresbiteratul Hațeg, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sunt jumătate din toate veniturile parohiale și ajutor dela Prea Ven. Consistor arh. pentru capelani.

Concurenții sunt poștii ași înainta cererile, provăzute cu documentele recerite, în termenul deschis subsemnatului oficiu protopresbiteral, și să se prezinte cu prealabila înconștințare a subsemnatului în vre-o Duminică sau sârbătoare la biserică, spre a cânta, cuvânta, eventual a celebra.

Hațeg la 7/20 Decembrie 1917.

Oficiu protopresbiteral ort.-rom. al tractului Hațeg, în conțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Cornel Popescu,
protopresbiter.

377/1917

(3) 1-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh în comuna bisericăscă Certege (cl. a III-a), tractul protopresbiteral al Câmpeniului, devenit vacant prin pensionarea parohului Constantin Coțelnic, făcută la cererea proprie, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala B și congruă.

Cererile de concurs să se înainteze subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis, iar concurenții, cu observarea prescrierilor regulamentare, să se prezinte în vre-o Duminică ori sârbătoare la biserică spre a cânta, cuvânta sau a servi sf. liturgie și a face cunoștință cu poporul.

Câmpeni, 23 Noembrie 1917.

Oficiu protopresbiteral gr.-ort. român al Câmpeniului în conțelegere cu comitetul parohial.

Petru Popoviciu,
protopresbiter adm.

381/1917

(4) 1-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de cl. a III-a Panc cu filia Sașite din protopresbiteratul Dobra, se publică concurs cu termen de 30 de zile scoscut dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala B, pentru întregirea dotațiunii dela stat, cu observarea dispozițiunii Sf. lui 26 din regulamentul pentru parohii.

Pețițiunile de concurs, însoțite cu documentele prescise, să se înainteze subsemnatului oficiu protopresbiteral, ear concurenții să se prezenteze cu prealabila înconștințare a subsemnatului în parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Dobra, la 8 Decembrie 1917.

Oficiu protopresbiteral gr.-ort. rom. al tractului Dobra, în conțelegere cu comitetul parohial.

Ios. Morarin,
protopop.

Anunț.

S'a redus prețurile cărților:

1. Arhiepiscopul și metropolitul Andreia baron de Șaguna, de N. Popa, arhim. și vicar arhiepiscopesc, dela 5 cor. la 2 cor.
2. Memoria arhiepiscopului și metropolitului Andreia baron de Șaguna, sau luptele naționale politice ale românilor în 1846-1873, de N. Popa, arhim., vic. arhiep. Tomul I, dela 2 cor. 60 fl. la 2 cor.
3. Insemnările unui trecător. Crâmpoie din abucimăriile dela noi, de O. Goga, dela 8 cor. la 1 cor. 50 fl.
4. Desvoltarea primatului papal și influința lui asupra creștinătății. Cereștii ierice, de S. Popescu, dela 1 cor. 25 fl. la 50 fl.

Librăria arhidiecezană.

Redactor responsabil Dr. Nicolae Regman.

De vânzare

se află Costume puțin purtate; 2 jachete de catifea (plüsch), una neagră, alta cenusie, vatare; precum și câteva buze, ghete și alte lucruri, în Sibiu, Piața mare Nr. 6, etajul II, la:

Fernengel.

3-3 (292)

A apărut și se află de vânzare la:

Librăria Arhidiecezană :

„Bibliotecă Băncilor Române”

Nr. 11-21.

Curs elementar

de

Stenografie românească

după

sistemul stenotachigrafic

de

Vasile Vlaicu,

matematician „Băncii gen. de asigurare”, Sibiu.

Prețul 2 corosane, plus 10 fl. porto.

A apărut:

În editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane

Rânduiala Liturgiei

și

Carte de rugăciune

pentru tinerimea gr.-ort. română

În care se cuprind: Rânduiala liturgiei; rugăciune de dimineață; rugăciunea sfântei Treimi; rugăciune către Dumnezeu Fiul; psalmul 50 „Milaște-mă Dumnezeule” etc.; Simbolul credinței; tropare de cerere; rugăciunea sfântului Ieremia; rugăciunile moșii; rugăciune de toată zilele către Născătoarea de Dumnezeu; rugăciune către sfântul Nicolae; rugăciune înainte de mărturisire; rugăciunile înainte de împărtășirea cu s. comunicărilor și dela marele Vasile și Ioan gură de aur; rugăciunile după împărtășirea cu s. comunicărilor; rugăciunile de seara și rugăciunea cinstitului crucei

Se află în deposit spre vânzare la Librăria arhidiecezană, și se vinde legată frumoasă, la culoarea roșu, cu 60 fl. cor.

Format plăcut, mic, pentru a se putea purta și în buzunar.

Revânzătorilor li se dă rabat 70%.

În editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane a apărut:

Mărturisirea ortodoxă

bisericii catolice și apostolice de răsărit

revăzută la înscăinarea comisiunii, după traducerea arhimandritului Filaret Scriban, de Dr. Pavel Rogea, prof. sem., cu binecuvântarea Ex. vlenției Sale a Înaltprăescutului Domn Arhiepiscop al Transilvaniei și Metropolitan al Românilor gr.-ort. din Ungaria și Transilvania Ioan Meșianu.

Revizuirea e făcută pe baza textului cel mai autentic al scrierilor simbolice publicate de prof. dela facultatea teologică din Atena I. E. Mesolor, sub titlul: „Τα αρχαιολογικά βιβλία”. Atena 1883.

În această ediție, bine îngrijită și din punct de vedere al limbii, pe lângă „Prefață” revăzătorului în care se indică istoricul cărții, acestei cărți simbolice și însoțitoare constatate, se publică și o parte din „Preovăzătorul” arhimandritului Filaret Scriban, dimpreună cu biografia metropolitului Petru Movila, precum și aprobările patriarhale reînnoitoare la această carte simbolică.

Se află în deposit spre vânzare la Librăria arhidiecezană și se vinde broșată, cu prețul de 3 cor.

Revânzătorilor li se dă rabat 20%.

„Biblioteca Șaguna”
Redactată de Dr. I. Lupăș, Săljește.

Nr. 16-36

Mângâiați poporul!

Cuvântări bisericești

de

Dr. Ioan Lupăș
și alți profeți din protopopatul Săljește.

Se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană în Sibiu-Nagyseben.

Prețul unui exemplar: Broșat cor. 250, legat cor. 3—, porto 20 fileri.

A apărut și se află de vânzare la Librăria:

Arhidiecezană din Nagyseben—Sibiu:

Tipicul bisericii ortodoxe

Intocmit pentru trebuințele profeților români și ale elevilor seminariilor

de

Aurel Popoviciu,
duhovnic-econom seminarilor, instructor de cântări bisericești și de tipic.

Aprobat de Preaven. Consistor arhidiecezan prin decisiu din 21/VI 1916. Nr. 7238 B.

Se vinde numai legat cu 5 Cor. plus 50 fl. porto, recomandat.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană în Sibiu:

Frumoasa din Nor

și alte povești

E. Hodoș.

Prețul 250 cor. + porto 20 bani.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană:

Conclucrarea omului cu Dumnezeu.**Predici**

de

Mihal Păcștan,
protopresbiter

și alți profeți din protopresbiteratul B. Comoiului.

Prețul 3 cor., plus 12 fl. porto.

În editura comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane în însoțirea românelor, făcută de dl Teodor V. Păcștan redactorul „Telegrafului Român” s'a apărut

Evangelia ca bază a vieții,

celebra lucrare a lui G. S. Petrow, în care carte sunt tratate cu multă putere de convingere temele următoare: *Principiile fundamentale ale civilizațiunii. Educarea omului în spirit creștinesc. Degenerarea morală. Sublimitatea evangheliei. Împărăția lui Dumnezeu.*

Se află în deposit spre vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu. Prețul unui exemplar e 1 cor. 50 fileri plus 15 fileri porto poștal.

Revânzătorilor li se dă 20% rabat.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană:

Despre trădărea creștinăscă.**Trei predici**

de

Abatele Metodiu Zavoral.

Prețuri: 30 fileri plus 10 fileri porto.

Se vinde pentru scopuri culturale-filantropice.

A apărut în editura comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane:

H. Ruiz Amado:**Secretul succesului**

conferință teoretică și practică cu tinerii de 15-20 ani, traducere de Vasile Stan, profesor la Seminarul „Andriean”. Cuprinsul: Succesul și fericirea. Problema succesului. Idei atavice. Zefificarea succesului. Zodia. Pericolul fatal. Planul de fapt. Nu fumezi! Inca și țigăreții...? Păcărelele de bețură. Vorbele obscene. Steagul cor de șapte voinici. Timpul e aur. Lectura. Jocurile. Sportul. Prietini Ci valorism și Donchiscotism. Viermele negru. Orientări. O putere... Nobilitate adăvărată. Indoliențele și distinciunile. Concurența socială. Capitalul celor do-moșteniți. O obișnuință și o păcere. Chemarea dumnezeiască. Minca. Împărțirea timpului. Sclavotăria. Împărțete ca să favețirezi. Puterea de sau Adău: Sfaturile unui pătrâs către fiul său.

După cum se vede din acest cuprins bogat, **Secretul succesului** e o contribuție însemnată la literatura noastră pentru tineret, astăzi destul de săracă.

Se află în deposit spre vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu, exemplarul broșat (280 pagini format 8°) cu 250 corosane.

Revânzătorilor se dă un rabat de 20%.

Vânzare de lemne de foc.

Vând și furnizez prompt lemne de fag, calitatea primă, și producție proprie, în cantități mari și mici,

cu prețurile zilei.

Certificate de furnizare a la îndemână.

Prenotări se pot face în Sibiu la:

Kincs Samuné
Strada Turaschul Nr. 15

și

Lieblieh Jenő
Strada Gușterji Nr. 56.

Salamon Sámuel,

9-12 (270)

producător și vânzător de lemne în Aranyosgyéres.